

Watertransitie: anders omgaan met drinkwater

De partijen die verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit- en leveringszekerheid van drinkwater richten zich vooral op het nemen van maatregelen om aan de toename van de vraag naar drinkwater te kunnen voldoen (zie ook het voorgaande artikel). Het kabinet komt met een actieplan om die vraag naar drinkwater te verminderen. We moeten eraan wennen dat water uit de kraan in de toekomst niet vanzelfsprekend is. Met de toenemende droogte als gevolg van klimaatverandering wordt drinkwater een schaars goed. In het bezuinigen en hergebruik kunnen ook wij, de gebruikers van drinkwater, een rol spelen. Het Drinkwaterplatform, een kennisplatform van alle Nederlandse drinkwaterbedrijven spreekt van de noodzaak tot een 'watertransitie' om het zoet watertekort het hoofd te bieden.

Kampioenen waterbesparen

In het Parool van 8 juni jl over het douchegedrag van Amsterdammers vertelt een onderzoeker dat Amsterdammers 'eeuwenlang kampioenen in waterbebe-

sparing' waren. Omdat het water in de stad vanaf de zestiende eeuw door verzilting onbruikbaar was, werd drinkwater uit de Vecht met schepen uit Weesp aangevoerd en daar werd zuinig mee omgesprongen. Er werd bovendien anders over persoonlijke hygiëne gedacht. Je was niet schoon door een wasbeurt maar door schone kleding. Dermatologen zijn ook van mening, zo valt te lezen in het Parool-artikel, dat het voor de huid beter is niet meer dan twee à drie keer per week te douchen. Dat levert een forse besparing op van het drinkwatergebruik ten opzichte van dagelijks één of twee keer douchen. Kortere douchen helpt ook. Volgens het Drinkwaterplatform bespaart een minuut korter douchen per jaar 6000 liter water. Daarnaast zijn natuurlijk de timer en de waterbesparende douchekop, en een baksteen in de spoelbak, hulpmiddelen om het watergebruik te verminderen.

Een regenwater toilet is ook mogelijk. Volgens de gelijknamige website (zie onderaan artikel) kan een handige doe-

Winde Evenhuis

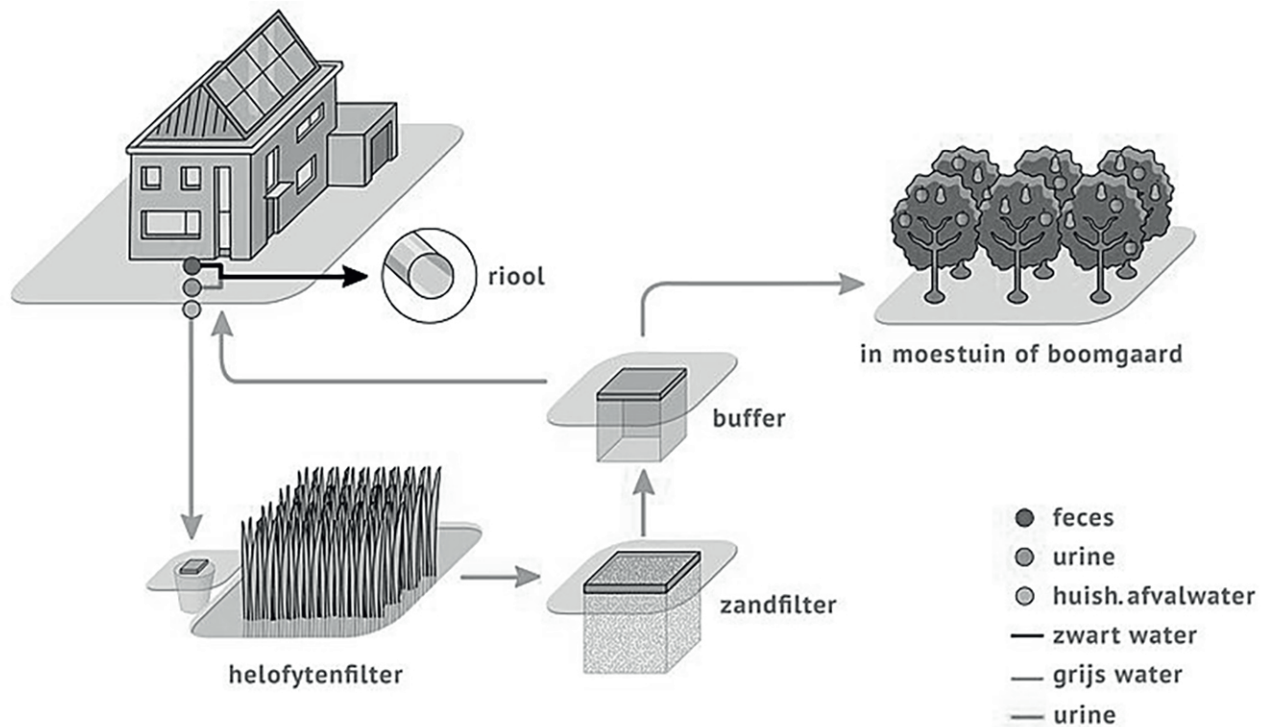
het-zelver hem installeren en zijn er subsidiemogelijkheden.

Regenwater opslaan

In de eeuwen dat Amsterdam afhankelijk was van drinkwater dat van elders werd aangevoerd, vingen de Amsterdammers allemaal regenwater op en dat 'moeten we opnieuw gaan uitvinden' (Parool 8 juni jl). In Vlaanderen is het opvangen en hergebruik van regenwater verplicht (NRC, 10 juni jl). Huiseigenaren moeten een waterput onder hun woning bouwen en daarin het regenwater opvangen. In Nederland is die verplichting er nog niet en ook niet voor de bouwsector. Waterbedrijven roepen de regering hier wel toe op, en het kabinet werkt aan de *Landelijke maatlat voor een groene, klimaatadaptieve gebouwde omgeving*, 'met mogelijk verplichte regenopslag bij nieuwbouwwoningen', aldus de NRC.

Drinkwater uit regen

Een andere ontwikkeling is regenwater

Het grijze water (van badkamer en keuken) wordt met een gescheiden leidingstelsel ingezameld. Via een vetvang wordt het in een helofytenfilter gezuiverd en teruggeleid naar de woning. Eventueel zorgt een zandfilter voor een extra zuivering. Het water wordt vervolgens in een buffertank opgeslagen en hergebruikt, bijvoorbeeld voor toiletspoeling of als irrigatiewater. Het zwarte water (toiletspoelwater) zal op een andere manier moeten worden verwerkt. Dat kan bijvoorbeeld via de bestaande riolering worden afgevoerd. Bron: Saniwijzer

als drinkwater te gebruiken. In Rotterdam pioniert een bedrijf in het filteren van regenwater tot drinkwater (NRC). Volgens dit bedrijf zou zo'n 2,2 procent van de jaarlijkse regen in onze waterbehoefte kunnen voorzien. Ze ontwikkelt een decentraal filtersysteem dat in een wijk of bij een bedrijf kan worden geplaatst. Er zijn inmiddels kleine bierbrouwerijen die het gefilterde regenwater mogen gebruiken voor het brouwen van het bier.

Grijs en zwart water

Het douche- en keukenwater is nauwelijks vervuild, zeker als er weinig zeep wordt gebruikt. Als we dit water hergebruiken dan wordt dit 'grijs water' genoemd. De toiletafvoer is 'zwart water'. Volgens Saniwijzer is de hoeveelheid water die je gebruikt voor het douchen en wassen vrijwel even groot als die voor toiletspoeling, wasmachine en schoonmaak. Je maakt dus twee keer gebruik van drinkwater en produceert ook nog eens tot 50% minder afvalwater.

Het grijze water van badkamer en keuken wordt met een gescheiden leidingstelsel ingezameld en in een filter gezuiverd en teruggeleid naar de woning. Eventueel zorgt een zandfilter voor een extra zuivering. Het water

wordt vervolgens in een buffertank opgeslagen en hergebruikt, voor toiletspoeling of bijvoorbeeld de tuin.

Waternet heeft in de wijk Buikslooterham 'nieuwe sanitatie' toegepast. Een keuze van enkele honderden bewoners zelf! In de huizen zijn de wc-afvoer en het huishoudelijke afvalwater gescheiden. Voor het zwarte water (toilet) hebben de bewoners vacuümtoiletten, die met slechts één liter water de ontlasting wegzuigen; een gewoon toilet gebruikt ongeveer acht liter. Lees hier meer over op het Drinkwaterplatform.

Een ander voorbeeld is het nieuw gebouwde appartementencomplex Mannoury in Amsterdam waar het opgevangen en gefilterde douchewater van bewoners gebruikt wordt voor de bewatering van de groene daken en balkons.

Watertransitie in Geerdinkhof?

Het eenvoudigste wat we kunnen doen is het aansluiten van een of meerdere regentonnen op onze regenpijpen en dit regenwater gebruiken voor onze planten, het schrobben van tuintegels, het vullen van een zwembadje en het wassen van de auto, om maar wat te noemen.

Het installeren van een regentoilet lijkt ook een reële mogelijkheid voor met

name de woningen met een kruipruimte. Zijn er al bewoners met een regenwatertoilet? Laat de redactie weten hoe het plaats en het gebruik ervan is!

Is naast een commissie Energietransitie ook een commissie Watertransitie interessant? Die met onder meer Waternet de mogelijkheden kan onderzoeken voor het verduurzamen van ons watergebruik?

Bronnen en tips voor verder lezen

- Kennisplatform drinkwaterbedrijven: www.drinkwaterplatform.nl
- Regentoilet: www.regenwatertoilet.nl
- Nieuwe sanitatie Buikslooterham: <https://bit.ly/3XxLFgy>
- Tips voor besparing drinkwater: <https://bit.ly/3NVxH59>
- Subsidie voor klimaatadaptieve maatregelen huishouden: <https://bit.ly/442YIOY>
- Parool 8 juni 2023: Amsterdammers douchen vaker en langer. Hoe zit dat? 'We zijn doorgeslagen'.
- NRC 10/11 jun 2023: Voor het watertekort komt de oplossing van boven.

